

CẨM NANG HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY VỀ QUYỀN CỦA TRẺ EM

COLEGA

Geneva Office for Human Rights Education

THANH THIẾU ĐỘ TUỔI 11 – 16

“Cuốn sách sinh động và thực tế này là một công cụ tuyệt vời phục vụ cho đối tượng trẻ em, thanh thiếu niên và người lớn, và Tôi rất biết ơn GO-HRE đã biên soạn cuốn sách này. Tôi hy vọng cuốn sách có thể phục vụ đông đảo và từ đó góp phần thúc đẩy, tôn trọng và thực thi tất cả quyền con người.”

Claire de Lavernette
Trưởng Nhóm làm việc liên lạc các tổ chức
Phi Chính phủ về Học tập và Giáo dục Quyền con người.

Geneva, Switzerland
2017

**CẨM NANG
HƯỚNG DẪN GIẢNG DẠY VỀ QUYỀN CỦA
TRẺ EM.**

THANH THIỀU
ĐỘ TUỔI 11 – 16

Văn phòng Giáo dục quyền con người
tại Geneva

Là giáo viên hay người điều phối lớp, khi làm việc với những người trẻ, quý vị có thể điều chỉnh tài liệu trong cuốn cẩm nang hướng dẫn này sao cho phù hợp với văn hóa và hoàn cảnh riêng. *Tuy nhiên, cuốn cẩm nang hướng dẫn này sẽ được sử dụng trọn vẹn. Không xóa bài học hay thay đổi chủ ý gốc của bài.* Quý vị nên quen thuộc với *Tuyên bố quốc tế về quyền con người*, cũng như *Công ước về quyền của trẻ em*, cả hai tài liệu này đều được đính kèm ở phần cuối của cuốn cẩm nang này.

Trong tiếng Bồ đào nha và Tây ban nha, từ “colega” có nghĩa là đồng nghiệp, bạn bè, cộng sự hay đồng hành. Nó là một từ nghe thân thiện và gợi mời khi đọc lên hay nói ra bởi bất kỳ ai trên thế giới cho dù từ này không phải là ngôn ngữ mẹ đẻ của họ.

Chữ tượng hình Trung quốc của từ “colega” (同事) truyền tải ý nghĩa con người chung sống trong sự hòa hợp. Đó là niềm hi vọng của cuốn cẩm nang này. **Colega** mời tất cả mọi người cùng nắm tay, khoác tay và nuôi nấng một văn hóa tôn trọng quyền con người trên toàn cầu.

Copyright © 2019 by Intellectual Reserve, Inc.
All rights reserved.

Do Văn phòng giáo dục quyền con người ở Geneva xuất bản, www.go-hre.org.

Những phản hồi liên quan đến tài liệu này hay việc tái bản hay dịch thuật toàn phần hay từng phần của tài liệu nên gửi yêu cầu đến Trung tâm giáo dục quyền con người tại Geneva
E-mail: Learninghumanrights@gmail.com

Bản tiếng việt, Ấn bản 1.0

Tháng 8, 2020

NỘI DUNG

GIỚI THIỆU

LỜI TỰA VÀ TỔNG QUÁT	7
----------------------	---

BÀI HỌC

Y-1, <i>Sinh ra được tự do</i>	11
Y-2, <i>Tôi có quyền</i>	23
Y-3, <i>Đây có phải là phân biệt đối xử?</i>	43
Y-4, <i>Gia đình, một điều tuyệt đẹp</i>	55
Y-5, <i>Tình yêu ở nhà</i>	69
Y-6, <i>Tôi có thể lựa chọn!</i>	79
Y-7, <i>Tự do học tập, An toàn phát biểu</i>	93
Y-8, <i>Quyền được là chính mình!</i>	109
Y-9, <i>Lao động trẻ em không công bằng!!</i>	129
Y-10, <i>Tôi cần đến trường học</i>	157

CẨM NANG HƯỚNG DẪN 187

PHẦN I: THÔNG TIN TỔNG QUÁT	189
-----------------------------	-----

Bối cảnh lịch sử
Quyền con người
Quyền trẻ em
Giáo dục về quyền trẻ em
Tầm quan trọng của giáo dục cho trẻ em về quyền con người
<i>Tuyên bố quốc tế về quyền con người, Tóm tắt</i>
<i>Công ước về quyền trẻ em, Tóm tắt</i>
Âm nhạc sử dụng trong Cẩm nang hướng dẫn <i>Collega</i>

PHẦN II: HƯỚNG DẪN VÀ GỢI Ý	197
Thông tin nền tảng	
Những thực hành tối ưu và người hướng dẫn hiệu quả	
Những thực hành tối ưu cho người hướng dẫn	
Những thực hành tối ưu cho “Lớp học”	
Phương pháp giảng dạy	
Đánh giá và tự đánh giá	
PHẦN III: HOẠT ĐỘNG, NGƯỜI TRUYỀN LỬA VÀ RÀ SOÁT	207
PHẦN IV: CÁC BÀI HÁT	211
Nào chúng ta cùng ngồi đây (<i>Here We Are Together</i>)	
Nào chúng ta cùng ngồi đây (<i>I'll Walk with You</i>)	
Sự tử tế bắt đầu từ chính tôi (<i>Kindness Begins with Me</i>)	
Chiếc đèn bé nhỏ của tôi (<i>This Little Light of Mine</i>)	
Chúng ta là khác biệt (<i>We are Different</i>)	
PHẦN V: TỪ VỰNG	217
PHẦN VI: CÁC TÀI LIỆU	221
Bản đầy đủ và Bản thân thiện với trẻ	
<i>Tuyên bố quốc tế về quyền con người</i>	
<i>Công ước về quyền trẻ em</i>	

LỜI TỰA

COLEGA: Cẩm nang hướng dẫn giáo dục quyền con người là một sản phẩm của Văn phòng giáo dục quyền con người ở Geneva (viết tắt là GO-HRE) cùng với các văn phòng quốc tế có trụ sở tại Geneva, Thụy Sĩ. Chương trình GO-HRE liên kết với Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế David M. Kennedy thuộc Trường Đại học Brigham Young – một tổ chức phi chính phủ do Liên hợp quốc chứng nhận, cùng sự tham vấn đặc biệt với Hội đồng xã hội và kinh tế Liên hợp quốc.

Cẩm nang này biên soạn những thực hành tối ưu dựa trên kinh nghiệm của chúng tôi và sự tưởng tượng sáng tạo. Chúng tôi cũng rút ra những bài học từ nhiều cuốn sổ tay, cẩm nang hướng dẫn quyền con người khác cũng như những chương trình xuất sắc do các tổ chức và cá nhân trên toàn thế giới xây dựng, chẳng hạn như Hội đồng châu Âu, tổ chức Amnesty Quốc tế, Trung tâm Wergeland, và Equitas *Play It Fair (Chơi công bằng)*. Chúng tôi cũng ghi nhận những ấn phẩm của những tổ chức này cung cấp nguồn tư liệu cho rất nhiều nội dung trong cuốn cẩm nang này. Những ví dụ và nội dung của họ rất tạo cảm hứng.

COLEGA là một nguồn liệu giảng dạy cho các tình nguyện viên GO-HRE làm việc ở trong nhiều bối cảnh truyền thông, ngôn ngữ, và quốc gia khác nhau trên toàn thế giới và cũng là nguồn học liệu sử dụng cho các nhà giáo dục về quyền con người.

Mục tiêu hướng dẫn của **COLEGA** là gấp đôi:

Phổ biến kiến thức về Tuyên ngôn quốc tế về quyền con người và Công ước về quyền trẻ em, đặc biệt trong số thanh thiếu niên ở độ tuổi đi học.

Các ứng xử quyền con người. Một sản phẩm của kiến thức chính là sự ứng xử tương ứng. Chúng tôi tin tưởng rằng sự ứng xử tương ứng với kiến thức về quyền con người sẽ tăng lên và tạo ra các môi trường hay các nền văn hóa dựa trên những nguyên tắc quyền con người.

Chúng tôi đặc biệt biết ơn những người đã tình nguyện đóng góp thời gian và chuyên môn để chọn lựa hàng núi những tài liệu giáo dục quyền con người có sẵn. Rất nhiều người mà không thể kể tên hết. Chúng tôi biết ơn họ rất nhiều.

Chúng tôi không phải là người tiên phong cũng sẽ không phải là những người cuối cùng tham gia vào giáo dục quyền con người. Chúng tôi hy vọng rằng cuốn cẩm nang này sẽ đem lại lợi ích thúc đẩy những nỗ lực tiếp theo xây dựng và đẩy mạnh một nền văn hóa toàn cầu về quyền con người khi chúng ta hướng sự tập trung vào những đứa trẻ, niềm hy vọng tốt nhất cho tương lai của chúng ta.

COLEGA không phải để bán cũng như không có động lực lợi nhuận nào. Chúng tôi đã nỗ lực hết sức có thể để ghi chú tất cả các nguồn tham khảo và sự điều chỉnh. Chúng tôi xin thứ lỗi nếu như còn thiếu sót nào và sẽ rất hân hạnh điều chỉnh trong lần ấn bản tiếp theo.

Geneva, Switzerland

Tháng 8, 2020

TỔNG QUAN

MỤC ĐÍCH CỦA CẨM NANG HƯỚNG DẪN COLEGA LÀ GÌ?

Cẩm nang hướng dẫn này nhằm thúc đẩy giáo dục quyền con người ở nhiều bối cảnh khác nhau, và bao gồm những hoạt động học tập không chỉ mang tính giải trí mà còn mang tính gợi suy tư.

ĐỐI TƯỢNG SỬ DỤNG?

1. Trẻ em lứa tuổi từ 6 đến 16, nhằm giúp chúng thấm nhuần thái độ quyền con người trong nhận thức và cách ứng xử của mình.
2. Những người hướng dẫn và giáo viên, nhằm cải thiện việc giảng dạy và đề cao các giá trị quyền con người trong sự trao đổi của họ với trẻ khi họ lồng ghép những ý tưởng và bài học vào trong các hoạt động đã định.

NỘI DUNG CỦA CẨM NANG COLEGA LÀ GÌ?

Cẩm nang bao gồm các kế hoạch bài học chung, những gợi ý giảng dạy thực tiễn và những hoạt động về quyền con người cụ thể. **COLEGA** được chia làm 5 phần:

- Lời nói đầu và tổng quan
- Thông tin nền tảng
- Những hướng dẫn và gợi ý cho giáo viên
- Các hoạt động, người truyền lửa và ôn tập
- Các bài học, bài hát và tài liệu

CÁC BÀI HỌC

Ở cuối mỗi bài học, có một bảng “*Ghi chú của giáo viên*” ở đó các quý vị có thể ghi lại những thay đổi, ý tưởng hay thách thức nào để sau này đối chiếu tham khảo. *Quý vị nên giữ bản gốc sử dụng cho các bài học và hoạt động trong một tập tài liệu để sau này sử dụng hay tham khảo.*

CÁCH SỬ DỤNG CẨM NANG COLEGA

1. Đọc thông tin nền tảng ghi trong “Công cụ cho người hướng dẫn” ở Phần I, ở cuối của cẩm nang. Làm quen với lịch sử *Tuyên ngôn quốc tế về quyền con người và Công ước về quyền trẻ em*, cũng như những nguyên tắc và giá trị quyền con người. Quý vị cũng sẽ thấy thông tin về cách sử dụng cẩm nang **COLEGA**.

2. Lập kế hoạch bài học và những hoạt động phù hợp với lứa tuổi. Xác định các hoạt động và chiến lược đáp ứng nhu cầu của những người trẻ và học sinh đặc biệt.

3. Tiến hành thảo luận thường xuyên với đồng nghiệp về cách sử dụng COLEGA. Chia sẻ những thành công cũng như thách thức của quý vị và cùng với đồng nghiệp tìm hướng giải quyết và cách thức để sử dụng cuốn cẩm nang này được tốt hơn.

4. Người hướng dẫn/giáo viên: Dạy các bài học trong cuốn cẩm nang này theo đúng thứ tự. Vì bài sau được biên soạn dựa trên bài trước theo cách sao cho giúp trẻ học và nhớ nội dung bài tốt nhất.

(Điều chỉnh từ *Chơi công bằng! Bộ công cụ giáo dục quyền con người cho trẻ, 2008 Equitas* – Trung tâm quốc tế về giáo dục quyền con người.)

Bài học

Thanh thiếu niên

Lứa tuổi 11 – 16 tuổi

